

N:o 60.

Af herr **E. J. Ekman**, om införande af obligatoriskt civil-
äktenskap.

Vid 1885 års riksdag tog jag mig friheten att väcka motion om valfrihet för medlemmar af svenska kyrkan att avsluta äktenskap antingen inför någon statskyrkans prest eller inför civil myndighet. Redan då var jag öfvertygad om, att obligatoriskt civiläktenskap var det enda rätta, ehuru jag då befarade, att man ej vågade taga detta steg på en gång, utan att man måste nöja sig med valfrihet i detta hänseende såsom ett öfvergångsstadium. Under diskussionen härom i Andra Kammaren fick jag dock tydligt lära inse, att jag härutinnan misstagit mig, i det att nästan alla, som uppträdde mot motionen, gjorde det af de skäl, att jag ej föreslagit *obligatoriskt* civiläktenskap. Då jag fortfarande hyser den öfvertygelsen, att något måste göras med afseende på denna sak, vågar jag ännu en gång inför Riksdagen framlägga en motion i denna viktiga fråga — dock nu om obligatoriskt civiläktenskap.

Allmänt torde erkännas, att äktenskapet sjelft och således ock dess afslutande egentligen är en *borgerlig* angelägenhet, som är oberoende af de särskilda medlemmarnes religiösa tro. Det är en rättighet, som hvarje människa, utan hänsyn till om hon är en kristen eller icke, bör få åtnjuta, helt enkelt därför, att hon är en *människa*. Dess afslutande faller således helt och hållet inom det borgerliga området. Staten bör därför tillse, att formen för äktenskapets afslutande är sådan, att hvarje dess medborgare kan begagna sig deraf. Äfven för upprätthållandet af äktenskapets helgd bör staten tillse, att denna form är en och densamma för alla.

För närvarande hafva vi, såsom bekant är, tvenne former för äktenskaps afslutande, nemligen civiläktenskapet för dissenters och dem, som

visserligen tillhöra statskyrkan, men icke blifvit döpte eller icke blifvit konfirmerade, och vidare den kyrkliga vigseln. Ett sådant förhållande är dock icke godt, emedan det ingifver människorna den föreställningen, att den ena äktenskapsförbindelsen är af högre värde än den andra.

Dertill kommer nu vidare den omständigheten, att dissenters samt odöpte eller okonfirmerade inom statskyrkan i sjelfva verket få åtnjuta en förmån, som statskyrkans öfriga medlemmar sakna, den förmånen nemligen att ej behöfva påtvingas en religiös ceremoni, som de måhända hvarken till form eller innehåll gilla. Införandet af obligatoriskt civiläktenskap vore således en skyldig gärd åt samvetsfriheten, synnerligen då det nu mera inom statskyrkan finnes icke så få, som af olika anledningar gerna skulle vilja undanbedja sig den kyrkliga ceremonien. Tillkommer vidare det förhållandet, att medlemmar af statskyrkan, som äro belagda med statskyrkans bann för olika meningar beträffande lära och kyrkobruk, alls icke kunna erhålla lysning till äktenskap och sålunda ännu mindre kunna få afsluta det samma, hvarpå här nedan meddelade bilaga lemna ett färskt exempel, så synes civiläktenskapets införande vara af behovet påkalladt.

Det kan ju icke heller vara gagneligt för statskyrkan sjelf att söka påtvinga människor religiösa kultushandlingar, som de alls icke värdera utan snarare förakta. Må derfor hvar och en vid sitt äktenskaps afslutande få fritt dermed förena de religiösa handlingar, hvaraf han har behof; men må äktenskapets egentliga ingående blifva en för alla likställd borgerlig handling.

På grund af hvad jag sålunda haft äran anföra, får jag vördsamt föreslå,

att Riksdagen behagade för sin del besluta, att, med upphäfvande af alla hittills gällande lagstadganden för äktenskaps afslutande, civiläktenskapet hädanefter må vara den enda lagliga formen för ingående af äktenskap.

Om remiss till lagutskottet anhålles.

Stockholm den 26 januari 1887.

E. J. Ekman.

Bilaga.

Hemmansegaren Johan Johannisson. Adolfsberg, Baggaris.

Den som enligt domkapitlets resolution är satt från den heliga nattvarden och andra kyrkans friheter kan icke erhålla lysning till äktenskap, förrän han inför pastor förklarar sig ogilla den söndring, till hvilken han låtit sig förleda och undanröjt orsaken till bemälte resolution.

Ås i pastorsexpeditionen den 29 september 1886.

H:s Östberg.
P.

Rätt afskrifvet; betyga

John Olsson.

E. J. Ekman.
